

cpb

Groeiversnelling?

Den Haag
18 apr 2008

Productiviteit NL - VS Stagflatie?

Coen Teulings
presentatie voor SER

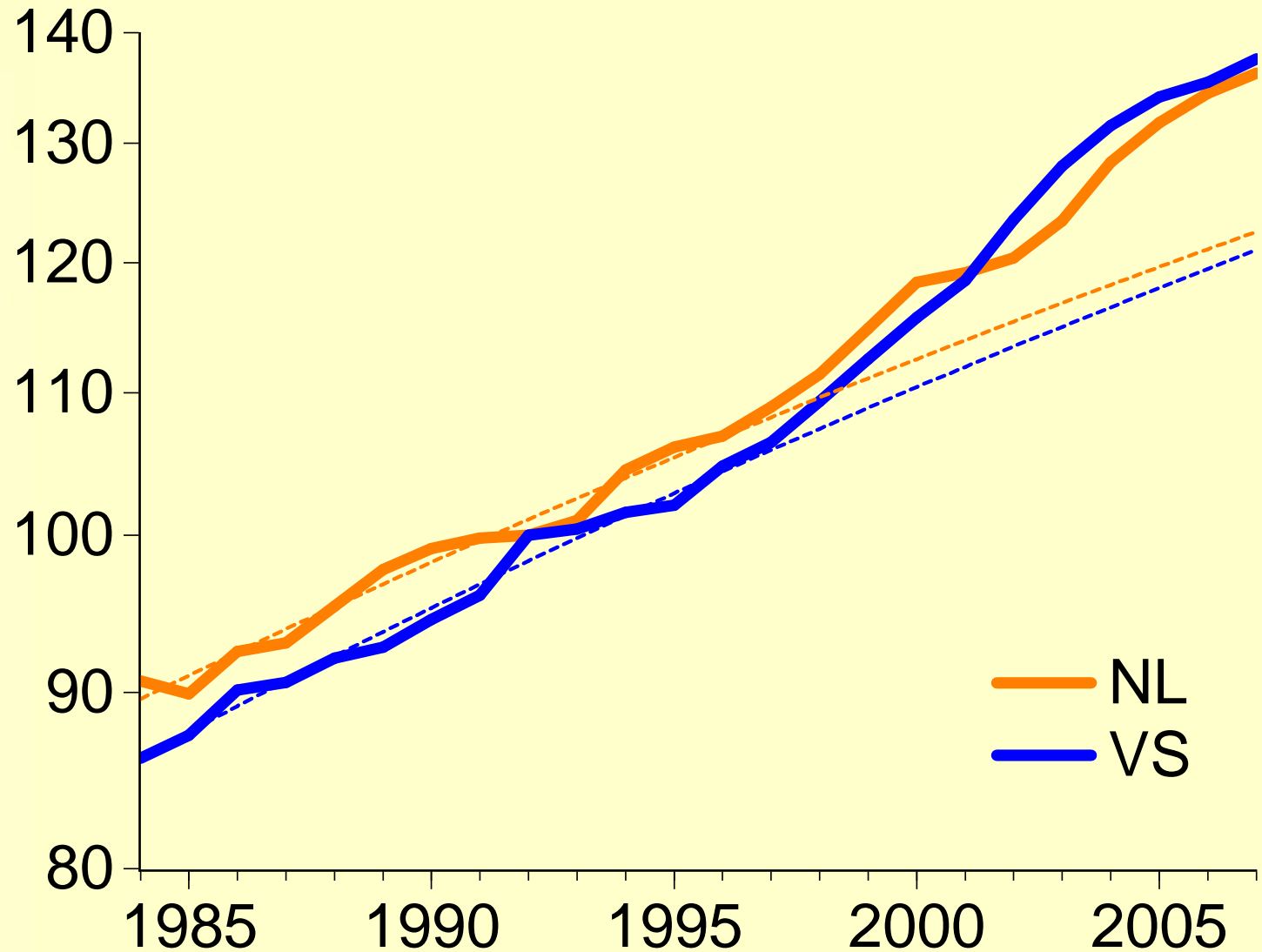
cpb

Groeiversnelling?

Den Haag
18 apr 2008

Arbeidsproductiviteit

NL marktsector, VS non-farm business (1992=100)

- Productiviteitsgroei in NL
 - ▶ hoger na revisie CBS
 - ▶ o.a. door betere meting kwaliteitseffecten
 - ▶ ...maar nog steeds lager dan in VS
 - ▶ verschil marktsector - non-farm business

- Net als in VS start versnelling rond 1997, maar minder geprononceerd

- Hoe kan dat? Literatuur suggereert
 - ▶ ICT gebruikende takken
 - ▶ Groot - en detailhandel

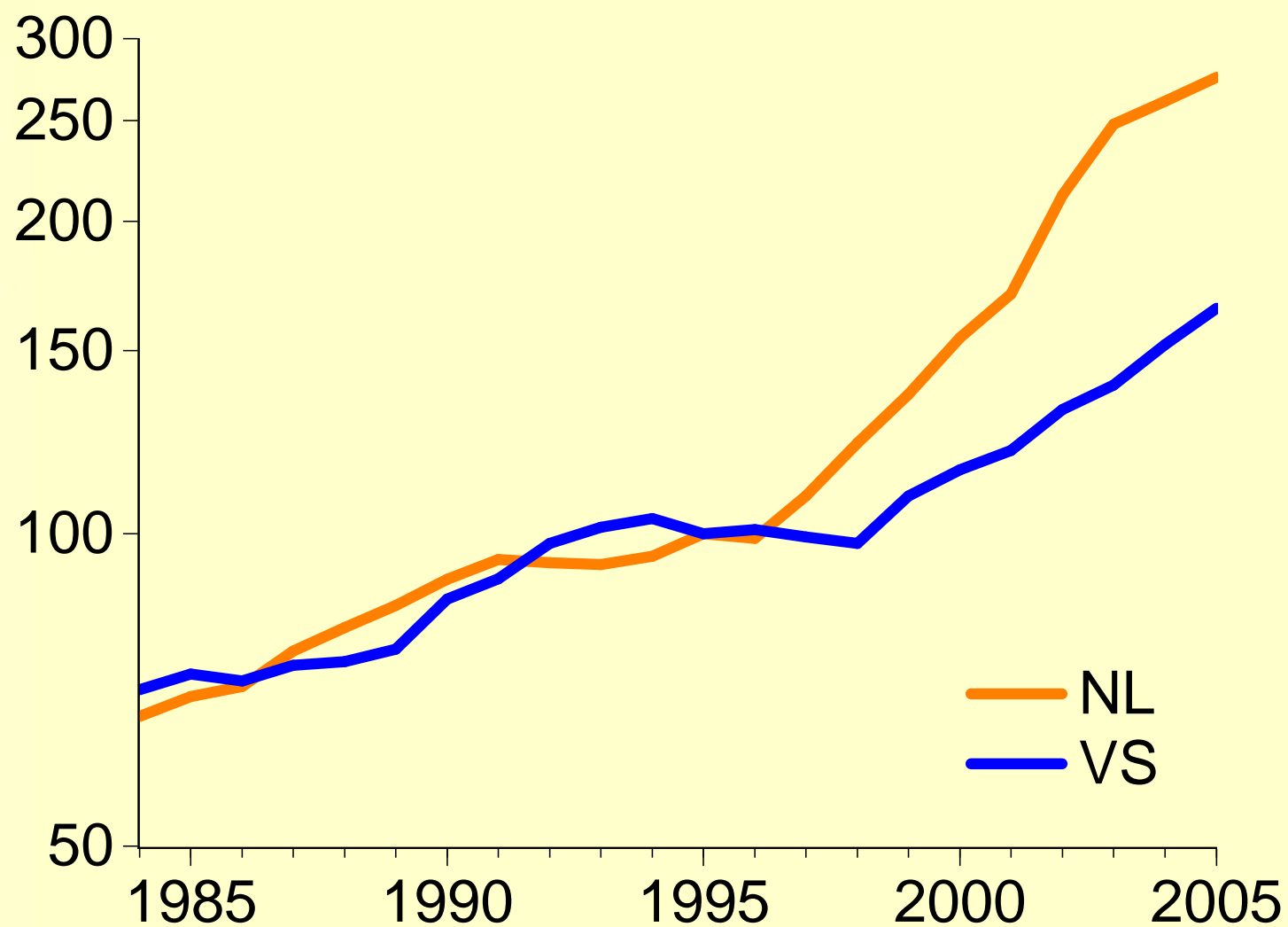
cpb

Groeiversnelling?

Den Haag
18 apr 2008

Productiviteit Post en Telecom

1995=100

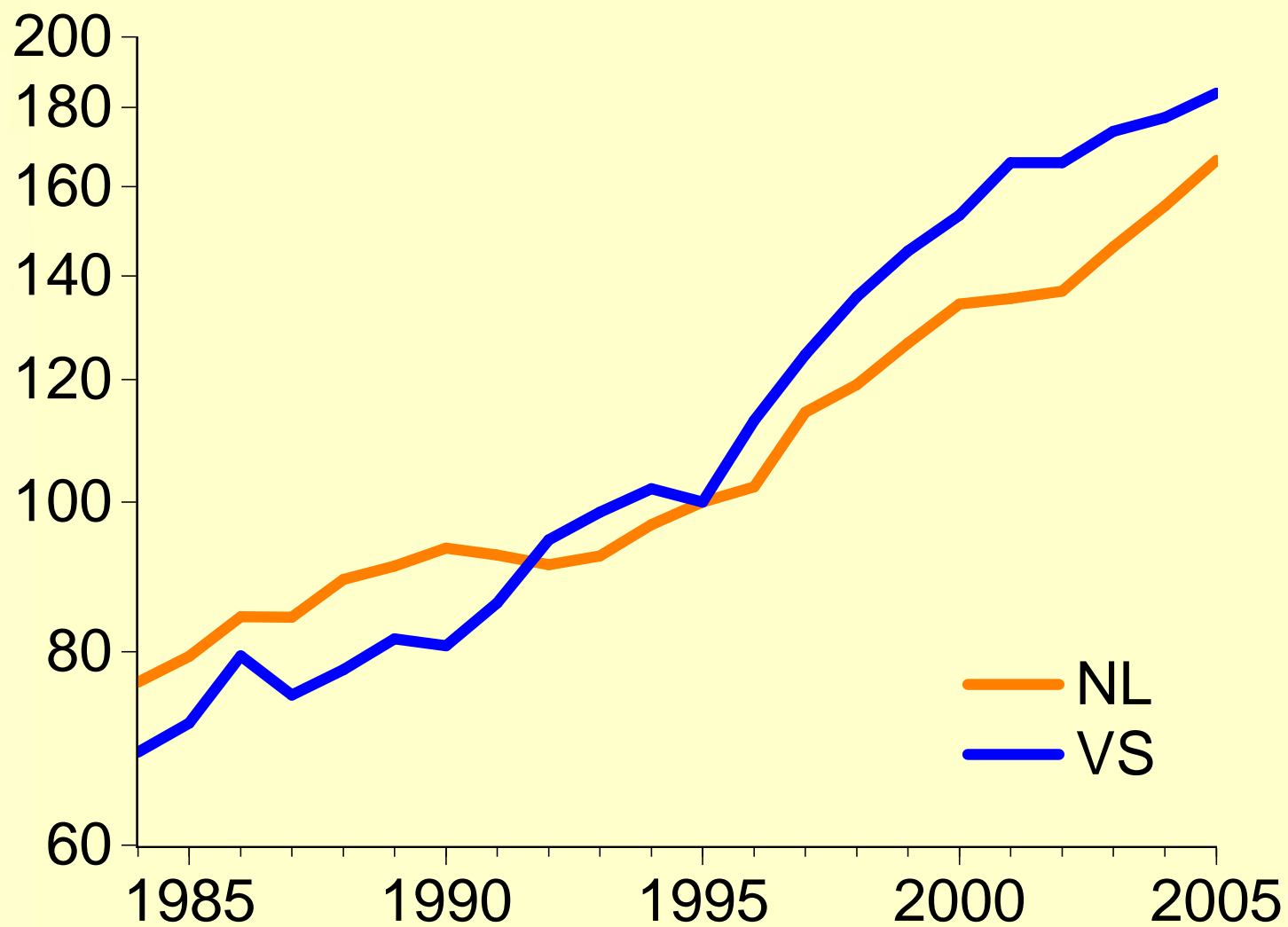
cpb

Groeiversnelling?

Den Haag
18 apr 2008

Productiviteit Groothandel

1995=100

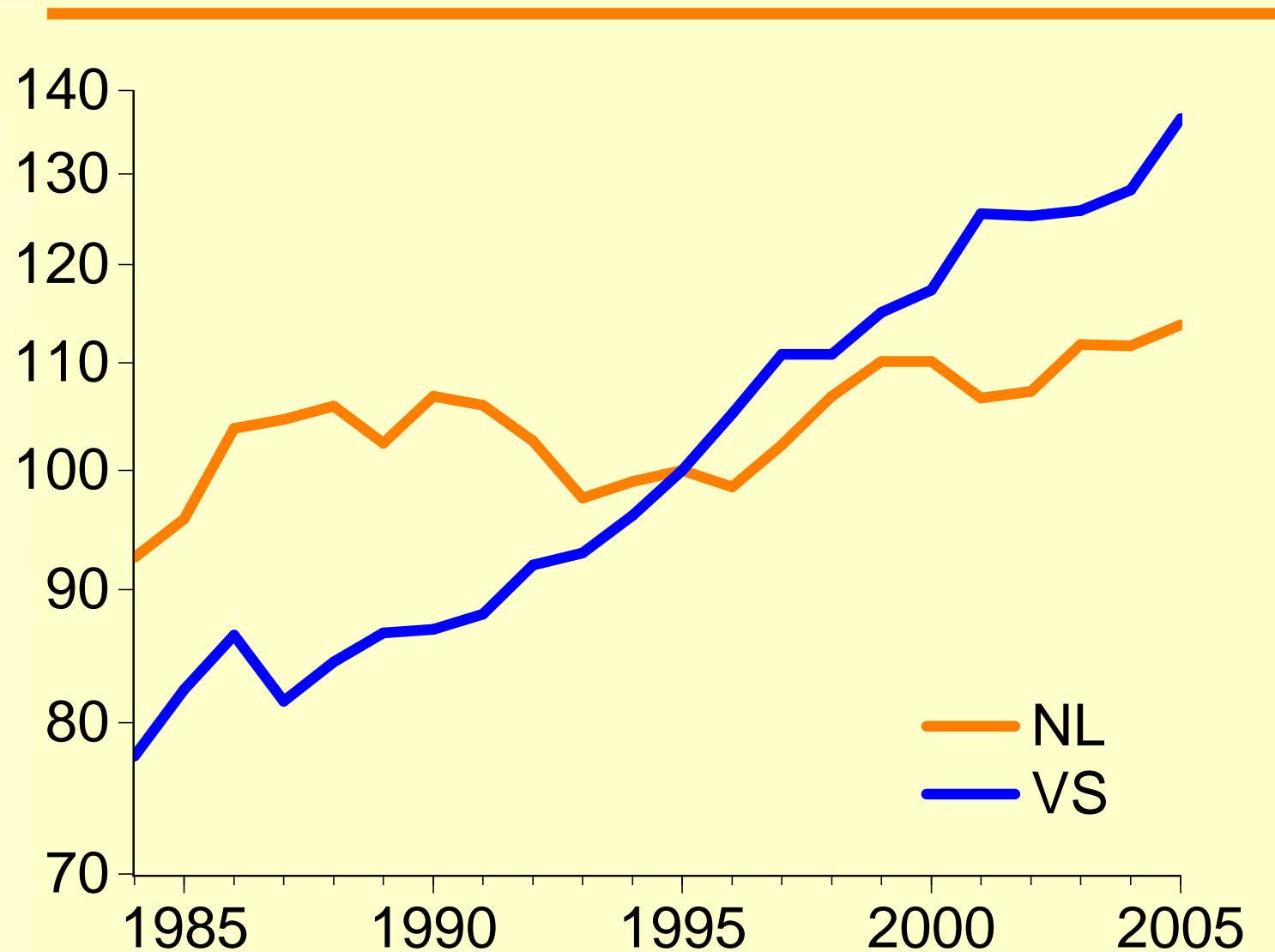
cpb

Groeiversnelling?

Den Haag
18 apr 2008

Productiviteit Detailhandel

1995=100

Conclusies

- Er lijkt ook sprake van versnelling in de productiviteitsgroei in Nederland
- Belangrijke takken zijn communicatie en groothandel
- Detailhandel lijkt in Nederland minder belangrijke driver

Inflatie opgestuwd door hoge prijzen voor voedsel en olie

- Prijsstijgingen t.o.v. vorig jaar
 - ▶ Voedingsmiddelen +5,4%
 - ▶ Autobrandstof +7,4%
 - ▶ Dus: ruilvoetverlies

- Effect Nederland kleiner dan EMU-gebied
 - ▶ Vertraagde doorwerking olieprijs
 - ▶ Inflatie vanaf juli 2008 naar 3%
 - ▶ Slecht voor koopkracht

Contractloonstijging: Nederland en Duitsland

■ Nederland

- ▶ afgesloten CAO's: 2008: 3,2%, 2009: 3,4%
- ▶ CPB-raming: 2008: 3¼%, 2009: 3¾%
- ▶ Werkloosheid 4%
- ▶ Spoort met loonvergelijking
- ▶ Maar: druk op looneis 3,5 à 4,5%

■ Duitsland

- ▶ Raming 7 Wijzen: 2008: 2,2%, 2009: 2,6%
- ▶ Werkloosheid 7%
- ▶ Helft van de cao's wordt dit jaar vernieuwd
- ▶ Loonstijging afgelopen jaren laag
- ▶ 7 recent afgesloten cao's: 3¾%

Spagaat centrale bank: rente verhogen of verlagen

- **Lessen jaren '70**
 - ▶ Ruilvoetverlies niet afwentelen
 - ▶ want: loonprijsspiraal
 - ▶ Doelstelling: 2% inflatie

- **Renteverhoging vermindert inflatie**
 - ▶ Remt consumptie en investeringen
 - ▶ Versterkt euro, import goedkoper
 - ▶ Hogere werkloosheid, lagere looneisen

- **Renteverlaging stimuleert groei**
 - ▶ Precies omgekeerd